

Proiectul „Secția Muzeu deschis numai sub supraveghere”

La început au fost o mașină de cusut... și un spațiu în așteptare... Era una din acele mașini cu nume de fete - Ileana, Sanda, Camelia, Rodica – produse în perioada comunistă, la Uzina Mecanică Cugir, din județul Alba. Pe ea însă o chema Veronica și se pregătea să părăsească locuința în care, ca și celelalte surate din constelația ei, își încheiase de mult misiunea și nu mai putea fi „mașina ideală de cusut” ca în reclamele epocii ei de glorie. Din fericire, Veronica nu avea să cunoască trauma dezmembrării într-un depozit de fiare vechi, căci posesoarea ei îi hărăzise un alt destin istoric.

Existența la acel moment a unui mic spațiu neexploatat, care fusese cândva stația de emisie radio a școlii, a fost revelația pentru viitorul cămin al Veronicăi și pentru noua ei misiune. Când conducerea unității a aprobat conversia acestui spațiu, noua menire a Veronicăi era doar o chestiune de timp și de mobilizare colectivă.

*Astfel, ea a devenit nu doar pretextul și motivul central al primei încăperi a muzeului dedicate **Condiției femeii în comunism**, ci și cea care, cu fire nevăzute, i-a „cusut”, „tivit”, „brodat” – ecou, probabil, al vechilor ei reflexe – povestea dramatică, provocând totodată la descoperirea altor soluții de amenajare pentru celelalte două încăperi. Iar după mai multe reflecții și consultări, s-au ivit mai multe idei decât ne-ar fi permis spațiul să punem în practică. Am decis totuși să le alegem pe acelea pentru care urma să strângem cât mai multe obiecte ilustrative și, astfel, am putut „croi” și „însăila” colțurile tematice: **Copilăria și Școala în comunism** sau **Rezistența prin cultură și nu numai...***

Ce a urmat apoi a venit aproape de la sine. După ce ideea amenajării unui muzeu al comunismului în școală a fost lansată peste tot, în cancelarie, la clase, pe pagina de facebook a liceului, am avut plăcuta surpriză a unui feedback prompt, responsabil și consistent din partea tuturor și a unei uimitoare disponibilități de implicare în amenajare din partea elevilor. Am primit cu titlul de donație o serie variată de obiecte din perioada comunistă: de la cărți, manuale școlare, ziare și reviste, bibelouri, mileuri, obiecte de uz casnic și gospodăresc, jucării, păpuși, decorații, fotografii la obiecte mult mai valoroase, foarte bine cotate pe piața colecționarilor de antichități, precum electronice sau uniforme, iar o piesă – document de foarte mare importanță este chiar duplicatul unui dosar extras din Arhiva CNSAS, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Muzeul din școala noastră nu a fost conceput ca un scop în sine, exclusiv ca o colecție de obiecte din perioada respectivului regim deschisă circuitului periodic de vizitatori din școală și, eventual, din afara ei. Încă de la început, l-am gândit ca un spațiu dinamic și interactiv, ca un "muzeu deschis" în care secțiunile tematice proiectate inițial să poată fi schimbate ulterior în funcție de obiectele colectate și neexpuse încă. Am optat pentru un muzeu desfășurat "pe verticală" (desene pe pereți, postere, texte scrise etc.) pentru a maximiza spațiul. Este, însă, de la sine înțeles că funcția prevalentă a acestui loc este de natură didactică, educativă și de stimulare a creativității, căci se va urmări, și prin activitățile desfășurate aici, dobândirea unei percepții corecte, juste, obiective asupra acestei epoci din istoria recentă a României și a Europei de Est.

Echipa de proiect a fost alcătuită din trei profesori, Ursache Otilia, Bogdan Ana Maria, Baibarac Adina, iar spațiul muzeal a fost amenajat în perioada decembrie 2024 – mai 2025 cu ajutorul elevilor școlii. De asemenea, patru elevi din clasa a XI-a B au fost instruiți în calitate de ghizi ce vor însoți vizitatorii.